

ÅRSMELDING

Rettspolitisk forening

2016

RPF

Foreninga - nøkkeltall

Innledningsvis presenteres nøkkeltall for foreninga pr. 15.03.2017. Mer utfyllende informasjon gis på de påfølgende sidene.

Styrets oppgaver har vært fordelt utover på styremedlemmene, likevel slik at Stian har hatt hovedansvar for medlems håndtering, Malin og Eirik for markedsføring, Marthe, Malin og Hanne for lanseringsarrangementer, Ingrid, Kasper og Hanne for bloggen, Hedda for økonomi og Christian for høringer. Stina har vært sekretær og Susanne har vært nestleder. Høstseminaret ble arrangert av en egen komité som bestod av Hanne, Marthe, Hedda, Eirik, Kasper og Ingrid samt bidrag fra Jussbuss ved Øystein Rennesund. Øvrige styremedlemmer har bidratt under ett eller flere av de nevnte hovedområdene.

Antall medlemmer/abonnenter

Samlet har foreninga/Kritisk juss 295 medlemmer/abonnenter pr 19.03.17. Disse er fordelt slik:

	05.03.16	19.03.17
Antall medlemmer	302	295
- hvorav ordinære	188	205
- hvorav studenter/pensjonister	114	83
- hvorav institusjoner	0	7
Antall abonnenter	109	-
- hvorav ordinære	18	-
- hvorav studenter	12	-
- hvorav institusjoner	70	-
- hvorav gratis	9	-
Sum medlemmer/abonnenter	411	295

Vi ligger på et relativt stabilt nivå på medlemssiden. Fjerningen av abonnenter er en følge av at vi har gått over til å publisere Kritisk juss åpent tilgjengelig (open access) fra og med 2017. Vi har ikke lenger anledning til å ha abonnenter. Vi har hatt en økning i ordinære medlemskap og reduksjon i studentmedlemskap som følge av at vi har byttet medlems håndteringssystem og ryddet i listene.

Økonomi

Foreninga har gått i overskudd i 2016. Egenkapitalen har økt fra 2015 til 2016. Vi har mottatt støtte fra både Bergesenstiftelsen og Forskningsrådet, som trykker utgivelsen av Kritisk juss i 2017. Foreninga søker for øvrig om prosjektstøtte til ulike arrangementer, slik som Høstseminaret.

Markedsføring

Foreninga har en nettside, Facebookside og Twitterkonto. Mange fagarrangementer og

Styret

Styret har fra den 15.04.2016 bestått av Ingrid Mellum Gundersen, Christian Hagen Tønsberg, Hedda Larsen Borgan, Stina Hoel Jensen, Kasper Nilsen Ervik, Marthe Engøy, Hanne Hareide Skårberg, Stian Hovi, Malin Rogne, Eirik Strand, Susanne Gallala (nestleder) og Marit Lomundal Sæther (leder).

For øvrig har redaktør Hadi Strømmen Lile møtt på flere styremøter på vegne av Kritisk juss.

Den 15.02.2016 opprettet en gruppe engasjerte jurister og studenter i Bergen en underavdeling til Rettspolitisk forening. Styret i Rettspolitisk forening, avdeling Bergen, har bestått av Ida Synnøve Solheim, Tarjei Ellingsen Røsvoll, Julie Vassaas, Eirin Aavik Schanke, Mariann Nilsen og Erlend Sand (leder).

opprettelse av undergruppe i Bergen har gitt gode muligheter for markedsføring av foreninga.

Faglig arbeid og arrangementer

Det er utarbeidet 20 skriftlige høringer. Når det gjelder faglige arrangementer, ble det gjennomført et flott Høstseminar i september, i tillegg til to lanseringsmøter for utgivelser av Kritisk juss og et arrangement om offentlige ansattes ytringsfrihet. Aktivitetsnivået har vært høyt, og vi har som mål å fortsette med et like høyt aktivitetsnivå i 2017.

Styrets aktiviteter

Økonomi

Foreninga har en trygg økonomi. Vi gikk i 2015 med et overskudd på 50 752 kroner, og har en solid egenkapital som har økt fra 2015 til 2016.

Styret ved økonomiansvarlig og leder har et overordnet ansvar for foreningas økonomi. Styrets økonomiansvarlig har siden årsmøtet våren 2016 vært Hedda Larsen Borgan. Hedda har i styreperioden samarbeidet med leder Marit L. Sæther, redaktør for Kritisk juss Hadi Lile, kontaktperson i Universitetsforlaget, regnskapsfører Nils J. Holter og kasserer Anders Brosveet hos Advokatfirmaet Elden. Regnskap for foreninga føres av Anders Brosveet.

Foreningas arbeid finansieres av medlemsinntekter. En stor del av foreningas utgifter er knyttet til utgivelsen av tidsskriftet Kritisk juss. I tillegg er det utgifter til fagarrangementer og små driftsutgifter.

Etter overgangen fra Fagbokforlaget til Universitetsforlaget administreres økonomien slik at Universitetsforlaget har ansvar for økonomien knyttet til utgivelsen av Kritisk juss. Foreninga er allikevel ansvarlig overfor Universitetsforlaget for å skaffe tilstrekkelige midler til utgivelsen av tidsskriftet. Regnskapet for Kritisk juss føres av forlaget. Foreninga fikk i 2016 støtte fra Norges forskningsråd på kroner 151 930 til ordinær drift av Kritisk juss. Beløpet går i sin helhet til forlagsutgifter. Foreninga fikk også støtte fra Bergesenstiftelsen på 120 000 kroner. Støtten fra stiftelsen går i sin helhet til utgifter knyttet til Kritisk juss, og dekker både forlagsutgifter og foreningas utgifter knyttet til å arrangere lanseringer.

Løpende utgifter knyttet til foreningsarbeidet sendes etterskuddsvis til Nils som tilbakefører for utlegg. Han sender regnskap til styret før årsmøtet.

I 2016 søkte foreninga også om støtte fra Bergesenstiftelsen, og fikk tildelt 120 000 kr. for 2017. Foreninga søkte i 2016 i samråd med forlaget og redaksjonen også om støtte fra Forskningsrådet, og fikk innvilget 161 000 kr. for 2017.

Fra og med 2017 fordrer støtte fra Forskningsrådet at Kritisk juss publiseres med åpen tilgang for alle (Open access). Overgangen til Open access vil få økonomiske konsekvenser for foreninga fra og med 2017. Vi har vært i tett dialog med Universitetsforlaget for å gjøre overgangen så god som mulig.

Markedsføring

Foreninga har kontoer på flere ulike sosiale medier, og disse brukes i stor grad til å formidle informasjon til våre medlemmer og andre interesserte. Per 05.03.17 hadde vi 1664 likerklikk på Facebook, hvorav nesten 200 har kommet til i inneværende styreperiode, og 370 følgere på Twitter.

Det er viktig for foreninga å være synlige overfor studenter i juridiske emner. I den anledning har vi deltatt under "Runden" i fadderuka ved Det juridiske fakultet ved Universitet i Oslo. Runden var en god anledning til å introdusere foreningen for nye studenter på et tidlig tidspunkt. Vi har også promotert foreninga i anledning faglige arrangementer, og benyttet arrangementene aktivt til å oppfordre publikum til å bli medlem/abonnent og til å engasjere seg i foreningas arbeid.

Medlemshåndtering

Rettspolitisk forening har hatt en stabil økning i medlems- og abonnentsmasse fra 2013-2016. Fra og med 2017 har vi ikke lenger anledning til å ha abonnenter, som følge av at Kritisk juss ligger åpent tilgjengelig på idunn.no. Vi har derfor en stor reduksjon siden i fjor. Noen tidligere abonnenter av Kritisk juss har gått over til å bli medlemmer i Rettspolitisk forening, men mange har falt fra. Nedgangen i de som får tilsendt Kritisk juss i posten tilsier imidlertid ikke at det blir færre lesere av Kritisk juss. Den åpne publiseringen på idunn.no medfører trolig tvert imot en stor økning i antall lesere.

Vi håper imidlertid at rettspolitisk bevisste folk vil være med å støtte foreningas arbeid selv om Kritisk juss blir åpent tilgjengelig fra og med 2017. Vi har i 2017 flyttet medlemshåndteringen over fra Universitetsforlaget til medlemshåndteringssystemet Zubarus. Foreløpig er vi svært fornøyde med oppfølgingen. Vi har mye bedre oversikt over våre medlemmer, og kan tilby løsninger som avtalegiro, SMS-utsendelser og andre nødvendige servicetilbud. På sikt håper vi at overgangen til Zubarus vil medføre at færre medlemmer faller ufrivillig i fra, og at flere skal melde seg inn.

Styret opplever som tidligere år at vi mister mange medlemmer som følge av at de flytter uten å melde ifra om adresseendring eller glemmer å betale. For å bøte på utmeldingene ringer vi regelmessig rundt til utmeldte medlemmer og får meldt inn igjen en stor andel av de som har falt fra. I tillegg har vi et jevnt tilsig av nye medlemmer. Alle nye medlemmer og abonnenter mottar en velkomstmil ved innmelding med praktisk informasjon.

Øvrig administrasjon

Styret har hatt møter den første tirsdagen hver måned, med unntak av juli måned. Deltakelse på styremøtene er en viktig forutsetning for samarbeid og ansvarsfordeling, og ikke minst for å være vedtaksdyktige. I tillegg har det blant annet vært avholdt egne høstseminar-, blogg-, lanserings- og høringsmøter. Ut over dette har mye kommunikasjon gått via e-post. Styret bruker en felles e-postliste til å koordinere arbeidet og holde kontakt.

Ellers har styret hatt mye kontakt med Kritisk juss-redaksjonen og Universitetsforlaget om søknad om økonomisk støtte fra Forskningsrådet og overgang til Open access fra 2017.

Opprettelse av Rettspolitisk forening, avdeling Bergen

Den 15.02.16 opprettet en gruppe engasjerte jurister og studenter i Bergen en underavdeling til Rettspolitisk forening. Styret har løpende kontakt med styret i Rettspolitisk forening Bergen, og opplever et godt samarbeid. Lokalavdelingen i Bergen har avholdt flere vellykkede arrangementer i løpet av året, og etablert seg godt i det juridiske miljøet i Bergen. Se lokalavdelingens egen årsberetning for detaljert informasjon.

Faglig arbeid og arrangementer

Årsmøtet

I forbindelse med årsmøtet 15.04.2016 arrangerte vi samtale om varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Universitetslektor ved Norges Handelshøyskole, Birthe Eriksen, skrev om varsling på arbeidsplassen i sin doktoravhandling fra 2016. Sammen med advokat, varsler og direktør i Borgarting lagmannsrett, Kari Breirem, og publikum diskuterte hun varsling før årsmøtet startet.

Høstseminaret

Hver høst arrangerer Rettspolitisk forening et seminar om aktuelle rettspolitiske problemstillinger. Høstseminaret fant sted fredag 23. til søndag 25. september, og ble for andre år på rad avholdt på Bardøla Høyfjellshotell på Geilo.

Under årets seminar stilte vi spørsmålet om hvorvidt innvandring er en trussel mot velferdsstaten. Rundt 80 deltakere tilbragte helga på vårt seminar.

Oversikt over programmet:

Innledning: Velferdsstaten for dummies ved styremedlem Ingrid Gundersen

Del 1 (lørdag): Ekspertutvalget

- Erling Holmøy Erling, SSBs forskningsavdeling: om statistisk forskning på innvandring i møte med velferdsstaten.

- Axel West Pedersen, om forskning på innvandring i møte med velferdsstaten.

Del 2 (lørdag): Kommentarfeltet

- Axel West Pedersen, forsker ved Institutt for samfunnsforskning: Pedersen fortalte blant annet om utviklingen av velferdsstaten i våre nordiske naboland, og hva befolkningen mener om innvandring.

- Jaafar Alahmad, økonomimedarbeider i Sony Music og flykning fra Syria: Alahmad fortalte om sine erfaringer som flyktning i møte med det norske arbeidsmarkedet og det norske samfunnet.

Del 3 (søndag): Politisk duell m/ ordstyrer Aksel Braanen Sterri

- Gülay Katal fra SV og

- Maria Alseth fra Fpu debatterte om hvorvidt innvandring er en trussel mot velferdsstaten.

Del 4 (søndag): Idépolitisk time m/ ordstyrer Aksel Braanen Sterri

Haakon Riekeles, samfunnsøkonom i Civita har skrevet et notat for Civita om flytninger og arbeid. Under sitt innlegg drøftet han mulige årsaker til den lave arbeidsdeltakelsen blant flyktninger og mulige tiltak for å øke sysselsettingen.

Etter hver bolk hadde vi diskusjoner mellom panel og publikum, blant annet om Norges moralske ansvar for å ta imot flyktninger kontra statens innvandringsregulerende hensyn, mulige løsninger for å sikre bedre integrering og hvilke mekanismer som kan bidra til at innvandrere får bedre tilgang på det norske arbeidsmarkedet.

Vi håper og tror at seminaret løftet kunnskapen om både hvilke utfordringer vi har i fremtiden, men også hvilke goder økt innvandring kan tilby den norske velferdsstaten. Vi fikk gode tilbakemeldinger på seminaret.

Øvrige faglige arrangementer

1. Debatt om offentlige ansattes yringsfrihet

Den 11. mai. 2016 arrangerte Rettspolitisk forening debatt om offentlig ansattes yringsfrihet. Møtende debattanter var Jon Wessel-Aas, partner i advokatfirmaet Bing-Hodneland, Frode Forfang, direktør for Utlendingsdirektoratet og tidligere statssekretær for Arbeiderpartiet, i tillegg til Michael Tetzschner, stortingspolitiker for Høyre og 1. nestleder i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. Styremedlem i Rettspolitisk forening Ingrid Egeland Thorsnes og Thomas Malmer Berge fra Kritisk Juss fungerte som ordstyrere.

Sentralt i debatten stod spørsmålet om hvordan vi skal vekte ønsket om en opplyst offentlig debatt opp mot arbeidstakers lojalitetsplikt til arbeidsgiver. Det ble det satt et særlig fokus på den enkeltes rett til å uttrykke seg kritisk om arbeidsgiver i offentligheten, for eksempel til pressen og på sosiale medier. Debatten fant sted på Frokostkjelleren, juridisk fakultets studentpub.

2. Lansering av Kritisk Juss nr. 2 2016 – Tvangsmedisinering

Den 14. oktober 2016 stod Rettspolitisk forening for lanseringa av Kritisk juss' andre utgave i 2016. En av artiklene var skrevet av Ketil Lund og dr. Peter Christian Gøtzche, og inneholdt en kritisk redegjørelse for bruken av tvangsmedisinering i Norge. Ketil Lund deltok for å belyse temaet. Han holdt et engasjerende foredrag hvor han argumenterte for forbud mot tvangsmedisinering, og svarte villig på spørsmål fra publikum. Lanseringa fant sted på Kulturhuset på Youngstorget.

3. Lansering av Kritisk Juss nr. 3 - Straffenivået ved brudd på innreiseforbudet

Den 2. november 2016 stod Rettspolitisk forening for lanseringa av Kritisk juss' tredje utgave i 2016. Temaet var artikkelforfatter Anette Plassen sin fagfellevurderte artikkel med overskriften "Skjerpet

strafferamme for brudd på innreiseforbudet - Et nødvendig og forholdsmessig tiltak for å ivareta innvandringskontroll?". Plassen redegjorde for sine erfaringer fra tiden som rettshjelper i Jussbuss' utlendingsrettsgruppe, og forklarte hvorfor skjerpet strafferamme neppe har noen preventiv effekt. I stedet pekte hun på bedre veiledning fra det offentlige med økt bruk av tolk som et mulig tiltak som vil kunne gi innreiseforbudene større grad av legitimitet blant de berørte. Lanseringa fant sted på Jusshuset i Skippergata 23.

Høringsuttalelser

Rettspolitisk forening avga 20 høringsuttalelser i 2016. Til sammenlikning innga foreninga 14 høringsuttalelser i 2015. Høringsuttalelsene har omhandlet følgende forslag, utredninger og rapporter:

1. NOU – Forslag til ny advokatlov
2. Endringer i utlendingsforskriften – vilkår for tvangsreturnering av barn med lang oppholdstid i Norge
3. Endringer i psykisk helsevernloven - kontroll for å hindre innføring av legemidler, rusmiddel, skadelige stoff, farlige gjenstander og rømmingshjelpemidler
4. Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven – styrket pårørendestøtte
5. Endring av politiloven § 29 - tydeligere forankring av våpeninstruksens bestemmelse om midlertidig bevæpning
6. Nye regler i utlendingsforskriften for avvisning av omgjøringsbegjæringer
7. Endringer i utlendingsloven – innstramminger II
8. Endringer i forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven
9. Endring i forskrift om dagpenger under utdanning
10. Endring i introduksjonsloven – innføring av forsøkshjemmel knyttet til introduksjonsprogrammet
11. Oppfølging av tater- og romaniutvalgets rapport
12. NOU – Arbeidstidsutvalget – Støtteuttalelse for Jussbuss
13. Endring i rettshjelpsloven, rettshjelpsforskriften og stykkprisforskriften
14. Utkast til Norges femte og sjette rapport til FNs barnekomité
15. Utvidet lagringstid for opplysninger fra Tolletatens skiltgjenkjenningssystem
16. Endringer i utlendingsloven mv. - utvisning på grunnlag av handlinger som kan føre til eksklusjon fra flyktningstatus – støtteuttalelse for Jussbuss
17. Utkast til Norges åttende periodiske rapport til FNs torturkomité
18. Endring i lov og forskrift om bostøtte - nytt inntektsgrunnlag for bostøtte
19. Endringer i trygderegelverket i lys av asylsøkersituasjonen
20. Ny lov om omsorgssenter for enslig mindreårige asylsøkere

Høringsuttalelsene kan leses i sin helhet på vår hjemmeside, www.rpf.no.

Kritisk juss-bloggen

Bloggen ble opprettet av foreningas styre i 2015 med det formål å gi medlemmer i foreningen og andre personer en arena for å ytre sine meninger om juss og politikk. Terskelen for å få publisert en mening på bloggen er lav. Sitter man inne med tanker om det som skjer i jussens og politikkens verden, så oppfordres interesserte til å bidra med innlegg ved å sende en henvendelse til blogg@rpf.no.

I perioden januar 2016 til medio mars 2017 har innleggene både blitt skrevet av styremedlemmer i Rettspolitisk forening og eksterne bidragsyttere.

Innleggene har handlet om mange ulike temaer; rettshjelpsordninga, blå-blå innvandringspolitikk, feil fokus på «trydgesnyltere» fra media, klarspråk inn i jusstudiet, narkotiske legemidler og intersex og menneskerettighene, for å nevne noen. Gjesteinnleggene har vært skrevet av Merete Havre, Live Kleveland, Tamar Thorud, Cecilie Bråten, Mina Østmo Rabo, Emil August Fjellvang, Elin Saga Kjørholt og Ingrid Egeland Thorsnes. Det har også blitt skrevet blogginnlegg om Rettspolitisk forening som organisasjon, blant annet om oppstarten av foreningas styre i Bergen og om vårt årsmøte i april.

Fra januar 2016 til medio mars 2017 ble det lagt ut 23 poster. I samme periode hadde bloggen totalt 8 280 sidevisninger. Av dem var 4 802 unike lesere. Dette er tall styret er veldig fornøyd med. Bloggen finnes her: <https://kritiskjussblogg.wordpress.com>.

Avslutning og oppsummering

Rettspolitisk forening står som stolt utgiver av Kritisk juss. Det ble utgitt fire utgaver av tidsskriftet i 2016. Fra og med januar 2015 har Kritisk juss blitt utgitt på Universitetsforlaget. Kritisk juss hadde 4 306 artikkelvisninger på www.idunn.no i 2016, med et gjennomsnitt på 359 per måned. I 2017 vil også tidligere utgaver av Kritisk juss (fra 2004-2014) publiseres på www.idunn.no. Se egen årsmelding for Kritisk juss på www.rpf.no ved interesse.

Selv om Kritisk juss utgis åpent tilgjengelig på idunn.no fra og med 2017 håper vi at så mange som mulig av tidligere medlemmer ønsker å fortsette å være medlem av foreninga og motta Kritisk juss i posten. Vi håper også at nye medlemmer kommer til og ser verdien av foreningas arbeid for utsatte grupper. Medlemsinntektene er avgjørende for driften av foreninga, og vi vil derfor arbeide for et fortsatt stabilt medlemstall framover.

Styret er svært glade for det spirende engasjementet i Bergen, som i 2016 fikk en egen lokalavdeling av Rettspolitisk forening. Se egen årsmelding for lokalavdelingen i Bergen på www.rpf.no ved interesse.

Foreninga arrangerte i 2016 omtrent like mange faglige arrangementer som de foregående årene, og målet var å opprettholde det høye nivået. Antall høringer er noe høyere enn i fjor. Dette skyldes en stabil økonomisk situasjon som frigjør ressurser til rettspolitisk arbeid, og ikke minst et stort og engasjert styre. Målet for 2017 bør være å opprettholde det gode nivået når det gjelder høringer og faglige arrangementer.